

Skatteministeriet

Notat

6. marts 2018
J.nr. 2017 - 2499

Kontor:
Moms, afgifter og told

Initialer:
ADP & KER

Foreløbigt grund- og nærhedsnotat om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF for så vidt angår satser for merværdiafgiften, KOM(2018) 20

1. Resumé

Kommissionen har den 18. januar 2018 fremsat forslag KOM (2018) 20 til Rådets direktiv om ændring af momssystemdirektivet (direktiv 2006/112/EF) for så vidt angår satser for merværdiafgiften.

Kommissionen besluttede i 2012, med Rådets og Europa-Parlamentets godkendelse, at forlade målet om et moms-system, hvor der skal betales moms efter reglerne i det land, som det sælgende firma befinder sig i, (også kaldet oprindelseslandsprincippet) og i stedet arbejde for et system med anvendelse af forbrugslandsprincippet¹. Forbrugslandsprincippet betyder, at der skal der betales moms i det EU-land, hvor forbrugeren bor og efter dette lands sats. Kommissionen vurderer, at et moms-system baseret på forbrugslandsprincippet medfører, at der er mindre behov for ensartede satser i de forskellige EU-lande for at forbinde forvridninger i sambandelen, idet forbrugslandsprincippet medfører momsbetaling i forbrugslandene, og virksomheder derfor ikke har fordel af at etablere sig i EU-lande med lave momssatser.

I det nuværende momssystem skal EU-landene fastsætte en normalsats for moms på minimum 15 pct. EU-landene har derudover mulighed for at anvende en eller to nedsatte satser på levering af nærmere bestemte varer og ydelser. Forslaget giver EU-landene mulighed for at anvende to reducerede momssatser på 5 pct. eller derover. Desuden har EU-landene mulighed for yderligere at anvende én superreduceret sats på mellem 0 og 5 pct., samt 0-sats². Foruden de reducerede satser samt 0-sats skal EU-landene fortsat have en normalsats på minimum 15 pct.³

De reducerede satser samt 0-sats kan, i modsætning til de nugældende regler, anvendes på alle varer og ydelser med undtagelse af de i momssystemdirektivet eksplicit oplyste varer og ydelser, jf. bilag 1, tabel 2. Anvendelse af reducerede satser samt 0-sats er dog begrænset af, at momssatserne i de enkelte EU-lande minimum skal have et vægtet gennemsnit på 12 pct.

Regeringen er generelt kritisk over for anvendelse af reducerede satser samt 0-satser, berunder over for at give andre EU-lande større mulighed for at anvende reducerede satser samt 0-sats. Dette skyldes bl.a., at reducerede satser medfører flere administrative byrder for virksomheder og myndigheder, medfører risiko for øget fysisk grænsehandel, samt at reducerede satser ikke er et effektivt middel til at tilgodese forbrugere med.

¹ Forbrugslandsprincippet anvendes allerede i dag i forbindelse med forbrugeres grænseoverskridende internethandel.

² 0-sats betyder, at varen eller tjenesteydelsen ikke tillægges salgsmoms ved salg, men at sælger har fradrag for købsmomsen.

³ Direktivforslaget KOM (2017)783, der forventes vedtaget senere i år, medfører, at EU-landene fortsat skal have en normalsats som hidtil på 15 pct.

2. Baggrund

Siden indførelsen af de fælles EU-momsregler i 1967 har det ikke været muligt for EU-landene at opnå enighed om at harmonisere momssatserne. Oprindeligt havde EU-landene mulighed for at anvende et ubegrænset antal reducerede eller forhøjede satser, og der blev ved indførelsen af fælles EU-momsregler ikke fastsat nogen nedre eller øvre grænser for satsen.

I forbindelse med indførelsen af det indre marked blev det nødvendigt at genoverveje momsreglerne ved varehandlen inden for EU. Målet var, at momsen skulle betales i sælgervirksomhedens etableringsland (oprindelseslandsbeskatning), men da de politiske og tekniske betingelser for et sådan system endnu ikke var til stede, vedtog Rådet i 1992 en overgangsordning for moms.

Overgangsordningen nødvendiggjorde regler om momssatser for at undgå for store forvridninger i samhandelen som følge af indførelsen af det indre marked. Forvridningen ville opstå ved, at virksomheder ellers ville have incitament til at etablere sig i lande med lave momssatser og sælge med etableringslandets lave momssats til andre EU-lande. Der blev derfor lavet regler, der medførte begrænsninger i medlemsstaternes mulighed for ubegrænset at anvende differentierede momssatser. For at undgå ovennævnte forvridninger var det den almindelige opfattelse, at et system baseret på oprindelseslandsprincippet krævede harmoniserede momssatser. Formålet med i en overgangsperiode at give EU-landene mulighed for at anvende en række reducerede satser og undtagelser var, at EU-landene skulle have mulighed for gradvist at tilpasse deres nationale satser på bestemte områder til kommende fælles harmoniserede satser. Disse undtagelser og forskelle i satserne skulle derfor nødvendigvis stoppe på det tidspunkt, hvor overgangsordningerne for beskatning af samhandlen mellem EU-landene blev erstattet af et endeligt momssystem baseret på momsbetaling i oprindelseslandet.

EU-landenes satser tilnærmede sig dog ikke hinanden, hvorfor målet om momsbetaling baseret på oprindelsesprincippet blev forladt i 2012. I stedet blev der enighed om at arbejde for, at momsen i det endelige momssystem skal betales der, hvor forbruget finder sted (forbrugslandsprincippet) med forbrugslandets satser. Forbrugslandsprincippet medfører efter Kommissionens opfattelse, at der ikke er samme behov for ensartethed fsva. momssatsernes størrelse samt antal, hvorfor Kommissionen vil skabe større fleksibilitet for EU-landene i relation til momssatser. På denne baggrund har Kommissionens fremsat forslag KOM (2018)20 af 18. januar 2018, der er oversendt i dansk sprogversion til Rådet den 22. januar 2018.

Kommissionen har i sin 2016-handlingsplan for moms⁴ foreslået at erstatte de aktuelle overgangsordninger for beskatning af samhandlen mellem EU-lande med endelige

⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om en handlingsplan for moms — Mod et fælles europæisk momsområde — De svære valg (COM(2016) 148 final).

ordninger baseret på princippet om beskatning i forbrugslandet med henblik på at oprette et robust fælles europæisk momsområde.

I forlængelse af Kommissionens momshandlingsplan fra 2016⁵ blev det første forslag om indførelse af det endelige system⁶ foreslået af Kommissionen den 4. oktober 2017, og Kommissionen skitserede her de forskellige skridt og delelementer i indførelsen af dette system. Kommissionen bekræftede i sin meddelelse om opfølgning på momshandlingsplanen⁷, at den ville foreslå en reform af momssatserne.

3. Formål og indhold

I det nuværende momssystem skal EU-landene fastsætte en normalsats for moms på minimum 15 pct. Momssystemdirektivet giver dog mulighed for, at medlemslandene kan anvende en eller to nedsatte satser. De nedsatte satser må alene anvendes på levering af nærmere bestemte varer og tjenesteydelser, som fremgår af momssystemdirektivets bilag III, jf. *bilag 1, tabel 1*. De nedsatte satser skal være på mindst 5 pct.

Hertil har nogle EU-lande fået lov til at anvende superreducerede satser (under 5 pct.) eller 0-satser⁸, som de har fået lov til at opretholde, fordi de havde dem, inden de tiltrådte de fælles EU-momsregler. Kommissionen oplyser, at der er omkring 250 gældende nedsatte satser og 0-satser.

Kommissionen anfører i forslaget, at et endeligt momssystem baseret på princippet om, at moms skal betales i forbrugslandet, betyder, at virksomheder, uanset hvilket land de er etableret i, kommer til at sælge varer og ydelser til samme momssats – nemlig forbrugslandets momssats. Hertil bemærker Kommissionen, at virksomhederne herved vil kunne konkurrere på lige vilkår, og de enkelte EU-landes valg af momssatser skaber ikke den forvridding, som momsbetaling i oprindelseslandet medfører.

Kommissionen anfører derfor, at formålet med forslaget er at give EU-landene større fleksibilitet med hensyn til antallet af reducerede satser samt at ligestille EU-landene således, at alle EU-lande er underlagt de samme restriktioner med hensyn til anvendelse af reducerede satser og 0-sats.

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om en handlingsplan for moms — Mod et fælles europæisk momsområde — De svære valg (COM(2016) 148 final).

⁶ Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF for så vidt angår harmonisering og forenkling af visse regler i det fælles merværdiafgiftssystem og om indførelse af det endelige system for beskatning af samhandelen mellem medlemsstaterne (COM(2017) 569 final).

⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg — Om opfølgning på handlingsplanen for moms — Mod et fælles europæisk momsområde — Tid til handling (COM(2017) 566 final).

⁸ 0-moms betyder, at salget er fritaget for moms, men at der alligevel kan foretages fradrag for moms på indkøb af varer og ydelser, som anvendes i produktionen. Dette svarer til at have en momssats på 0 pct.

Ifølge forslaget skal EU-landene fortsat have en normalsats på minimum 15 pct. Forslaget giver EU-landene mulighed for at have to reducerede satser på 5 pct. eller derover. Foruden disse reducerede satser kan EU-landene have én yderligere reduceret sats på mellem 0-5 pct. samt en 0-sats. De reducerede satser samt 0-satsen kan, i modsætning til de nugældende regler, anvendes på alle varer og ydelser med undtagelse af en række eksplicit oplyste varer og ydelser, jf. *bilag 1, tabel 2*.

Med forslaget vendes princippet for anvendelse af de reducerede satser om. Reglerne ændres således, at momssystemet går fra en positiv oplystning af varer og ydelser, hvor reducerede satser kan anvendes, til en negativ oplystning af varer og ydelser, hvor normalsatsen skal anvendes, medmindre varen eller ydelser er fritaget for moms. Dette medfører, at alle EU-lande som udgangspunkt kan fastholde deres nuværende anvendelse af reducerede satser, men samtidig kan udvide anvendelsen af reducerede satser til andre varer og ydelser.

Kommissionen anfører, at det er en forudsætning for anvendelsen af de reducerede satser samt 0-satsen, at de er til fordel for den endelige forbruger og anvendes for at forfølge et mål af almen interesse. Dette medfører, at de reducerede satser fx ikke kan anvendes på varer og ydelser, der udelukkende kan bruges som halvfabrikata, undtagen dog hvis disse halvfabrikata typisk sælges til den endelige forbruger.

Det foreslås samtidig, at de enkelte EU-landes anvendelse af reducerede satser samt 0-sats ikke må medføre, at den vægtede gennemsnitssats er mindre end minimum 12 pct. for alle varer og ydelser. Den vægtede gennemsnitssats i en medlemsstat opgøres ved at vægte hver momsats med det endelige forbrug i de relevante forbrugskategorier.

Kommissionen forpligter sig til hvert 5. år at forelægge Rådet en rapport om indholdet af forslagens bilag IIIA, som indeholder en liste over de leveringer af varer og ydelser, der ikke kan pålægges reduceret momsats. Rapporten skal indeholde eventuelle forslag til revision af dette bilag, hvis nødvendigt. Ændringer af bilag IIIA skal ske ved et ændringsdirektiv.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Kommissionens forslag kræver høring af Europa-Parlamentet. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører om nærhedsprincippet:

”I overensstemmelse med nærhedsprincippet (artikel 5, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union) kan der kun handles på EU-niveau, hvis de påtænkte mål ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene og bedre kan gennemføres på EU-plan på grund af omfanget eller virkningerne af den foreslåede handling.

Det aktuelle momssystem forhindrer medlemsstaterne i at indføre andre nedsatte momsats for levering af varer og tjenesteydelser, end dem der er omfattet af bilag III til

momsklosteret, selv i de tilfælde hvor anvendelsen af nedsatte momssatser ikke kan skade konkurrencen eller det indre markedes rette virkemåde.

Samtidig vil de gældende undtagelser til de generelle regler (dvs. muligheden for at anvende nedsatte satser for levering af varer og tjenesteydelser, der ikke er omfattet af bilag III, eller anvendelsen af nedsatte satser på under 5 pct.) udløbe med indførelsen af det endelige moms-system, hvilket vil indebære endnu større begrænsninger for medlemsstaterne.

Et lovgivningsforslag på EU-niveau om ændring af direktivet er derfor påkrævet for at forhindre, at undtagelserne ophører, og for at sikre ligebehandling mellem medlemsstaterne.”

Kommissionen anser derfor forslaget for at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering af, at nærhedsprincippet er overholdt, da det kræver lovgivning på EU-niveau at regulere EU-landenes mulighed for at anvende reducerede momssatser.

6. Gældende dansk ret

I Danmark er moms-systemet overordnet indrettet således, at der for levering af alle varer og ydelser omfattet af momspligten anvendes en momssats på 25 pct. Dette medfører i videst muligt omfang en afgift, der er konkurrencemæssig neutral i relation til erhvervslivet og neutral i forhold til forbrugernes dispositioner, hvilket er et grundlæggende hensyn bag momsen. Brugen af reducerede momssatser er i princippet et brud med neutraliteten i moms-systemet.

Det forventes, at anvendelse af reducerede satser i mange tilfælde vil medføre afgrænsningsvanskeligheder, når det skal afgøres, om specifikke varer eller ydelser er omfattet af anvendelsesområdet for den reducerede sats. Allerede med det nuværende system, hvor visse varer og ydelser er momsfritaget, er der udfordringer forbundet med at skelne mellem momspligtige og momsfrie aktiviteter. Afgrænsningsproblemer medfører øgede administrationsomkostninger for myndighederne og øger behovet for kontrol, hvilket medfører administrative byrder for de kontrollerede virksomheder.

Differentierede momssatser vil endvidere betyde, at de virksomheder, der sælger eller producerer varer og ydelser med forskellige momssatser, skal holde styr på, hvilke varer der skal afregnes til hvilke momssatser, og hvilken moms der kan afløstes indkøbet. Det stiller store krav til de administrative systemer. Herudover skal der fx på fakturaer fremgå, hvilken momssats de forskellige varer afregnes til. De øgede omkostninger, som virksomhederne pålægges i forbindelse med differentierede momssatser, vurderes i langt de fleste tilfælde at blive overvæltet i priserne på varerne og ydelserne. Hermed vil en del af prisfaldet, som følge af lavere differentierede momssatser blive spist op af øgede administrative omkostninger.

Et system hvor, der som udgangspunkt anvendes én momssats, er således lettere at administrere, både for myndigheder og for erhvervslivet. Det kan konstateres, at der i Danmark er færre offentlige omkostninger forbundet med driften af momssystemet, end der er i lande med differentierede momssatser, hvor omkostningerne er høje. Det nuværende momssystem har også den fordel, at det ikke er muligt at spekulere i og i yderste tilfælde begå momssvig ved at lade varer til høj sats afregne til lav sats, hvilket betyder, at omkostningerne til kontrol mv. er lavere end de vil være med differentierede momssatser.

Differentieret moms vil også have en omkostning i form af et forvriddningstab også kaldet et velfærdstab. Velfærdstabets som følge af differentieringen skyldes, at de relative priser på varer og ydelser ændres ved differentierede momssatser i modsætning til kun at anvende en momssats. Dermed øges forbruget på nogle områder og reduceres på andre i forhold til det forbrugerne ville have valgt uden differentierede momssatser. Ideelt set bør skattesystemet være indrettet således, at det ikke medfører, at der tages andre forbrugsbeslutninger efter skat, end hvis der ingen skat havde været. Enhedsmomsen er den afgift, der kommer nærmest den ideelle situation, da den ikke påvirker det relative prisforhold varerne i mellem.

I de tilfælde, hvor privatforbrug har negative eller positive effekter, der påføres andre, kan der være en grund til at overveje, om det offentlige skal gribe ind i prissætningen. I Danmark er dette sket mest effektivt ved brug af særlige punktafgifter eller direkte tilskud. Hvis der fx er et ønske om eller behov for økonomiske incitamentter til at ændre privatforbrugets sammensætning, sker det derfor bedst uden for momssystemet ved enten at lægge en afgift på eller at give tilskud til de konkrete varer og ydelser. Hvis ønsket fx er at begunstige lavtlønnede personer eller børnefamilier gøres dette mere direkte via indkomstskatterne og de offentlige udgifter og ikke ved reducerede momssatser. Det skyldes, at det på den måde er muligt at målrette støtten.

Brancher, der er i konkurrence med udlandet, har ofte argumenteret for nedsættelser af momsens på netop deres område. Især hotelbranchen og forretningerne i grænselandet, som påvirkes negativt af grænsehandel, argumenterer for momsdifferentieringer. Idet lavere momssatser ikke kan målrettes de direkte konkurrenceudsatte erhverv, men også tilgodeser andre erhverv, vil der dog være et relativt stort mindreprovenu ved nedsættelse af momssatsen i forhold til de positive effekter, der måtte være på konkurrenceevnen og grænsehandlen.

Som undtagelse til udgangspunktet om, at der i Danmark ikke anvendes reduceret momssatser, er trykte aviser pålagt 0-sats. 0-sats for trykte aviser er en særlig undtagelse, som har eksisteret i Danmark forinden tiltrædelsen af de fælles EU-momsregler.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det vil være valgfrit for EU-landene, om de ønsker at gøre brug af muligheden for at anvende reducerede momssatser. En vedtagelse af forslaget vil derfor kun have lovgivningsmæssige konsekvenser i Danmark, hvis muligheden for at indføre reducerede satser benyttes.

Administrative konsekvenser

Det vurderes, at forslaget – uanset om der fra dansk side benyttes reducerede satser eller ej - vil medføre øgede administrative byrder for erhvervslivet som følge af håndteringen af flere satser ved salg til de respektive EU-lande.

Administrative konsekvenser for myndighederne

Det vurderes, at forslaget vil medføre administrative byrder for de EU-lande, der anvender reducerede satser, idet myndighederne bl.a. vil skulle ajourføre et register over anvendte reducerede satser. Så længe Danmark ikke anvender differentierede satser vurderes forslaget ikke at medføre administrative konsekvenser for myndighederne.

SKATs supplerende vurdering af de administrative konsekvenser udestår på nuværende tidspunkt, hvorfor SKATs vurdering først indarbejdes i det supplerende grundnotat.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Som følge af forbrugslandsbeskatningen skal der som udgangspunkt betales dansk moms af varer solgt fra andre EU-lande ved fx danske forbrugers internethandel, og danske virksomheders konkurrenceposition påvirkes i det tilfælde ikke af ændringer i momssatserne i andre EU-lande.

Forslaget kan dog medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser for bestemte erhverv, hvor forbrugernes traditionelle grænsehandel (dvs. hvor varen afhentes i et andet EU-land) kan blive påvirket af ændringer af momssatserne i andre EU-lande.

Det vurderes dog, at eventuelle problemer i forhold til grænsehandel vil være begrænset til relativt få vareområder. Det skyldes, at mange traditionelle grænsehandelsvarer (alkoholiske drikkevarer, tobak og slik) samt en række andre potentielle grænsehandelsvarer enten ikke kan pålægges reduceret sats i henhold til direktivforslaget, jf. bilag 1, eller allerede er omfattet af nedsatte satser i dag.

Af større forbrugskategorier, som fremover kan blive omfattet af reducerede satser i henhold til direktivforslaget, og som derfor potentielt kan påvirke grænsehandlen, kan nævnes tøj, parfume og kosmetik. Der kan desuden indføres reducerede satser for fx campingvogne og speedbåde, hvor der tidligere er konstateret grænsehandel i Tyskland motiveret af den lavere generelle momssats i Tyskland.

Der kan på nuværende tidspunkt ikke udarbejdes et konkret skøn, da det vil afhænge af eventuelle fremtidige ændringer i momssatserne i andre EU-lande.

Statsfinansielle konsekvenser

Forudsat at forslaget ikke fører til anvendelse af differentierede momssatser i Danmark, vurderes det alene at kunne påvirke de offentlige finanser, hvis ændringer i momssatserne i andre EU-lande fører til ændringer i grænsehandlen. Der kan på nuværende tidspunkt ikke

udarbejdes et konkret skøn, da det vil afhænge af eventuelle fremtidige ændringer i moms-satserne i andre EU-lande.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos interessenter og erhvervslivet. Høringsfristen er fastsat til den 1. marts 2018. Der vil blive fremsendt et supplerende grundnotat om resultatet af høringen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har traditionelt været uenighed blandt EU-landene om udformning af fællesregler for momssatser. Det forventes derfor, at der vil være uenighed blandt EU-landene om, i hvilket omfang det skal være muligt at differentiere momsen. Flere lande må forventes at have særinteresser, når det kommer til at udvide brugen af reducerede satser på forskellige produkter.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen analyserer fortsat forslaget, og regeringens generelle holdning hertil vil blive indarbejdet i revideret grund- og nærhedsnotat.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1 til grund- og nærhedsnotat om forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF for så vidt angår satser for merværdiafgiften, KOM(2018) 20

Tabel 1 – Liste over de leveringer af varer og ydelser, der i dag kan pålægges reduceret sats iht. moms-systemdirektivets bilag III

Tabel 2. Liste over de leveringer af varer og ydelser, der i dag kan pålægges reduceret sats iht. momssystemdirektivets bilag III

Nr.	Type af varer eller ydelser, der kan pålægges reducerede satser
1	Levnedsmidler (herunder drikkevarer bortset fra alkoholholdige drikkevarer), foder, levende dyr, frø, planter og ingredienser, der normalt er bestemt til anvendelse ved tilberedning af levnedsmidler eller foder; produkter, der normalt er bestemt til at anvendes som supplement til eller i stedet for levnedsmidler og foder
2	Vandforsyning
3	Farmaceutiske produkter, som normalt anvendes til sundhedspleje, sygdomsforebyggelse og medicinsk og veterinærmedicinsk behandling, herunder svangerskabsforebyggende produkter og hygiejnebeskyttelsesmidler til kvinder
4	Medicinsk udstyr, hjælpemidler og andre apparater, der normalt anvendes til at mindske eller behandle handicap, udelukkende til handicappedes personlige brug, herunder også reparation af sådanne varer, samt børnesæder til biler
5	Befordring af personer og disses bagage
6	Levering af bøger, herunder udlån på biblioteker (herunder brochurer, foldere og lignende tryksager, billed-, tegne- eller malebøger til børn, trykt eller håndskreven musik, geografiske og hydrografiske kort eller tilsvarende), aviser og tidsskrifter, bortset fra materiale, der udelukkende eller hovedsagelig er reklame
7	Entré til forestillinger, teatre, cirkus, messer, forlystelsesparker, koncerter, museer, zoologiske haver, biografteater, udstillinger og lignende kulturelle begivenheder og etableringer
8	Radio- og tv-modtagelse
9	Ydelser leveret af eller royalties til forfattere, komponister og udøvende kunstnere

10	Levering, opførelse, reovering og ombygning af boliger som led i en socialpolitik
11	Leveringer af varer og ydelser, der normalt er bestemt til anvendelse i landbrugsproduktionen, bortset fra kapitalgoder såsom maskiner og bygninger
12	Ophold på hoteller og lignende etableringer, herunder ferieophold og udlejning af pladser på campingpladser og pladser til beboelsesvogne
13	Entré til sportsbegivenheder
14	Adgang til brug af sportsfaciliteter
15	Levering af varer og ydelser fra velgørende organisationer, der af medlemsstaterne er anerkendt som sådanne, og som arbejder med sigte på velfærd og social sikring, medmindre disse transaktioner er fritaget i henhold til artikel 132, 135 og 136
16	Begravelsesvirksomhed og ligbrænding samt levering af varer i forbindelse hermed
17	Lægebehandling, tandlægebehandling og termoterapi, medmindre disse ydelser er fritaget i henhold til artikel 132, stk. 1, litra b)-e)
18	Ydelser i forbindelse med renholdelse af gader, renovation og behandling af affald, bortset fra sådanne ydelser leveret af de organer, der er omhandlet i artikel 13.

Kilde: Skatteministeriet

Tabel 3 – Bilag IIIA - Liste over de leveringer af varer og ydelser, der ikke kan pålægges reduceret sats

Tabel 4. Bilag IIIA - Liste over de leveringer af varer og ydelser, der ikke kan pålægges reduceret sats

Nr.	Type af varer eller ydelser, der ikke kan pålægges reducerede satser
1	Levering af ydelser, som pålægges moms efter fortjenstmargenordningen for rejsebureauer, jf. artikel 306-310, og tredjemands levering af rejseydelser, jf. artikel 28
2	Levering af varer, som pålægges moms efter fortjenstmargenordningen, jf. artikel 312-325
3	Levering af varer, som pålægges moms efter særordningerne for salg ved offentlig auktion, jf. artikel 333-341
4	Levering af ædle metaller, smykker og bijouteri
5	Levering af alkoholiske drikkevarer
6	Levering af tobaksprodukter
7	Levering, udlejning, vedligeholdelse og reparation af transportmidler* ¹
8	Levering af brændselsolie og gas; levering af smøreliefer
9	Levering af våben og ammunition
10	Levering af computere, elektronisk og optisk udstyr; levering af ure
11	Levering af elektrisk udstyr
12	Levering af møbler
13	Levering af musikinstrumenter
14	Levering af kunstgenstande
15	Levering af finansielle tjenesteydelser og forsikringsydelser
16	Levering af lotteri og andre spil

*¹ Produkter, der er udelukket fra kategorierne: levering, udlejning, vedligeholdelse og reparation af cykler, barnevogne og invalidekøretøjer samt levering af biler og andre motorkøretøjer, som primært er beregnet til befordring af <10 personer, inklusive stationcars og racerbiler, undtagen køretøjer med forbrændingsmotor udelukkende med gnisttænding eller med forbrændingsmotor udelukkende med kompressionstænding, med stempel (diesel- eller semidieselmotor).

Kilde: Skatteministeriet